

Nr 53.

Av fru Nordgren m. fl., om årligt understöd åt änkan Mathilda Ekdahl.

Den 3 juni 1934 avled fjärdingsmannen Gustaf Ekdahl i Ekeby, Malmöhus län, efterlämnande änkan, Mathilda Ekdahl, född den 23 september 1881, samt fem vuxna barn, av vilka fyra äro gifta.

Ekdahl, som var född den 27 april 1875, har varit polisuppsyningsman, dels i Hälsingborgs landsförsamlings municipalsamhälle under tiden 1 oktober 1901—30 juni 1903 och dels vid Skromberga gruva från den 1 juli 1903 till den 31 december 1931, samt därefter ordinarie fjärdingsman i Ekeby polisdistrikt till sin död. Under den tid han var polisuppsyningsman vid Skromberga gruva erhöll han lön av Skrombergaverken, vilka ägas av Höganäs-Billesholms aktiebolag, samt var tillförsäkrad pension från verken för sig och, ifall hustrun överlevde mannen, pension även för henne.

Då nu gällande bestämmelser om polisväsendet i riket trädde i kraft den 1 januari 1932, skildes Ekdahl från tjänsten hos gruvbolaget och förordnades, utan val, till ordinarie fjärdingsman i Ekeby polisdistrikt. Distriktet ålades därvid att ordna Ekdahls pensionsfråga, vilket skedde på så sätt att Ekdahl efter ansökan beviljades inträde i Statens pensionsanstalt mot erläggande av en engångsavgift av 5 878 kronor. Härtill bidrog Höganäs-Billesholmsbolaget med 2 500 kronor, mot villkor att Ekdahl avsade sig rätten till pension från bolaget för sig och hustrun. Resten av beloppet erlades av Ekeby kommun. Härigenom blev pensionsfrågan ordnad för Ekdahl, medan hustrun om hon, såsom nu blev fallet, överlevde mannen, förlorat rätten till pension. Hon står nu, vid en ålder av 54 år, utan några utsikter att kunna skaffa sig något förvärvsarbete och utan några nämnvärda medel för sitt uppehälle, troligen nödgad att inom kort anlita fattigvården, om icke staten träder hjälpande emellan. Behållningen i boet efter mannen var endast 1 971 kronor, utgörande en mindre bostadslägenhet, som är taxerad till 2 700 kronor och belånad för 1 350 kronor, samt ett nödtorftigt lösörebo, av vilka tillgångar barnen ju ha laglig rätt till hälften. Ingen av barnen är i sådan ekonomisk ställning att de kunna lämna henne någon nämnvärd hjälp. Hennes arbetsförmåga är nedsatt, dock icke i så hög grad att hon kan erhålla pension från allmänna pensionsförsäkringen.

Här föreligger, enligt vår mening, ett fall där änkan efter en befattningshavare, därigenom att rikets polisväsende omorganiserats, gått miste om den pension som hennes man genom en nära 30-årig anställning så att säga intjänat till henne.

Med hänsyn härtill och till hennes svåra belägenhet samt de avsevärda

belopp som inbetalts för hennes mans pensionering — kronor 6 131: 02 — vilka avgifter ju icke komma att tagas i anspråk för det avsedda ändamålet, synas oss billighetsskäl tala för att staten genom ett mindre, årligt understöd håller änkan Ekdahl skadeslös för den förlust av pension hon lidit på grund av mannens ändrade anställningsförhållanden.

Under åberopande av vad ovan anförts få vi sålunda hemställa,

att riksdagen måtte bevilja fjärdingsmannen Gustaf Ekdahls änka, Mathilda Ekdahl, ett årligt understöd av 400 kronor så länge hon lever i sitt nuvarande änkestånd.

Stockholm den 15 januari 1935.

Olivia Nordgren.

Axel Landgren.

*N. K. Törnkvist,
Bjuv.*

Erforderliga handlingar i ärendet överlämnas direkt till vederbörande utskott.
